

DEBAT LOKALT

LÆSERBREV: Vores pligt for fjord og drikkevand

Dette er et læserbrev og et udtryk for skribentens holdning. Af Mette Jensen, formand for Danmarks Naturfredningsforening på Mors

Tekst

 Læs op

Af: Debat

13. oktober 2025 11:00

DEBAT: Jeg har tidligere udtalt mig om Den Grønne Trepert, da den blev vedtaget, og med den følger en historisk omlægning af det danske landskab. Det er en sejr for naturen

I dag vil jeg tilføje, at Den Grønne Trepert er et kæmpe fremskridt for kvælstofindsatsen i Danmark. Den er et lys i mørket i forhold til de 70 timers video fra Vejle Fjord, hvor blot en fisk kom frem på skærmen.

Til alle tider. Til alle hjem. Få rådgivning til salg, køb og leje **Læs mere her på:**
www.nybolig.dk/ejendomsmaeglere/nordvestjylland/nybolig-morsoe-nykoebing-mors

Den er et løfte om ilt til de fjorde og kystvande, som de senere år har været ramt af de værste iltsvind i over 20 år.

Den er et håb for de kommende generationer, der gerne vil fange fisk i fjorden og nyde kyster uden slimet fedtemøg.

Og den er uden sammenligning historisk, når regeringen sammen med et bredt flertal i Folketinget har besluttet at afsætte 43 milliarder skattekrone til at omlægge landbrugsjord til natur.

Men samtidig er den også fuldstændig afhængig af, at de lokale treparter finder løsninger om udtagning af landbrugsjord og omlægning af natur, som lever op til de politiske fastsatte mål om at reducere udledningerne af kvælstof med de 13.780 tons, der ifølge myndighederne skal til for at nå god tilstand i det danske vandmiljø.

Bag aftalen om Den Grønne Trepert står Regeringen bestående af Venstre, Socialdemokratiet og Moderaterne, Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer og med bredt flertal af Folketingets partier.

I Lokal Trepert Limfjorden er Danmarks Naturfredningsforening repræsenteret af Gorm Wæhrens og Thorkild Kjeldsen. Her deltager alle 18 kommuner.

Morsø Kommune har nedsat en Lokal Trepert Morsø. Her er Danmarks Naturfredningsforening repræsenteret af Stefan Siegler. I gruppen deltager 2 politikere, ledelsen af Teknisk Forvaltning og en biolog, 1 repræsentant fra Fjordland og 1 repræsentant fra DN Morsø.

Tal økonomi med Mona eller Mette

Book møde alle hverdage kl. 8 - 18 eller kig ind kl. 10 - 16

Vi ses!

 JYSKE BANK

Det er et samarbejde, der er vigtigt for at nå i mål med den bundne opgave, og det er ikke til diskussion, at vi skal finde arealer til fuld indfrielse af indsatsbehovet for alle vores kystfarvande.

DN Morsø har indsendt mange projektforslag til Morsø Kommune og Lokal Trepert Limfjorden. Vi har fulgt de overordnede principper for omlægningsplanen som er vedtaget:

1. arealer, der har stor kvælstofeffekt
1. arealer, der har stor kulstofbindingseffekt
1. arealer, der leverer flest mulige synergier i forhold til biodiversitet, grundvandsbeskyttelse og andre planhensyn
1. at de udtagne områder bliver store og sammenhængende for at sikre bedre biodiversitet
1. at der ved udpegning af vådområder og lavbundsprojekter bør udpeges hele ådale i sammenhæng og inkluderes så store randarealer, at man kan sikre stor kvælstofeffekt uden at komme i konflikt med beskyttet natur

Vi ved ikke, hvordan DN's projektforslag er blevet modtaget, hvordan de bliver behandlet.

Alt er så hemmeligt, at selv i den Lokale Trepert Morsø, som er en lille gruppe, ingen åbenhed er, og man taler ikke om omlægningsplanen, kigger ikke på kort for at se muligheder.

Det er helt galt, og derfor må jeg lige minde om, at Den Grønne Trepert er et partnerskab, der består af tre parter, som er kommuner, landbrug og Danmarks Naturfredningsforening. De deltager med lige vægt i samarbejdet og skal blive enige – der skal opnås konsensus.

I DN Morsø er vi få aktive – men vi vil gerne påtage os det vigtige arbejde at fremme hensyn til Naturen, som også vil gavne mennesker, selv om disse hensyn er upopulære, da de strider mod store landbrugs- og erhvervsinteresser på øen.

Landbrug er uden tvivl en del af vores identitet, og det er forståeligt med en meget bred tilknytning til landbrug. Men det betyder ikke, at vi i al fremtid accepterer, at et enkelt erhverv – som er svineproduktionen – påvirker vores miljø i den grad, som den gør. Det gælder luft, drikkevand, vandmiljø og biodiversitet.

Vi bor knap 20.000 mennesker på Mors, men der er over 300.000 grise i lukkede stalde. Det er en tæthed, som er næsten 3 gange højere end på landsplan og som er den højeste i Europa.

Viceborgmester Jesper Balle nævner i sit læserbrev, at landbruget fylder meget i debatten.

Til alle tider. Til alle hjem. Få rådgivning til salg, køb og leje **Læs mere her på:**
www.nybolig.dk/ejendomsmaeglere/nordvestjylland/nybolig-morsoe-nykoebing-mors

Det gør den naturligvis også, fordi Jesper Balle gør som mange andre landmænd – skynder sig at pege på spildevandsudledningen som den afgørende faktor for forureningen i Limfjorden og havmiljøet.

DN mener, det er misinformation, som tager fokus fra hovedproblemet.

Landbruget står for ca. 70 % af den samlede kvælstofforurening, der dræber fjordene.

Og Thisted og Morsø er de eneste Limfjordskommuner, som ikke vil leve op til den gældende aftale i Grøn Trepert; som er en bunden opgave. Det er ikke til diskussion, at vi ska finde arealer til at indfri målet om kvælstofreduktioner. Det kan man andre steder, og det kan man også i Thisted og på Mors.

DN Morsø og DN Thy har sendt projektforslag til Morsø Kommune og Thisted Kommune, og den Lokale Trepert Limfjorden; senest 6. oktober har vi sendt:

Forslag til udpegning af arealer med henblik på at fjerne N-udledning (restbehovet) til Thisted Bredning.

Vi har faktisk fundet de arealer, der skal til, og i treparten kunne man jo begynde med at lytte til DN og tage det, vi siger, seriøst.

Det kan undre os, at ingen landmænd har foreslået at omlægge til økologi.

Vi skal beskytte vores drikkevand på Mors.

Der er fundet pesticidrester i 70 % af de aktive drikkevandsboringer, der er blevet undersøgt i Morsø Kommune i de seneste 5 år. I de 9 er over grænseværdien. Det bliver værre og værre.

DN mener, vi skal holde så meget som muligt af vores indvindingsoplande til drikkevand fri for sprøjtegift. Her er det vigtigt med en lokal opbakning for beskyttelse, og vi må ikke tale indsætterne ned. Det er mest oplagt i kystvandoplandet til Thisted Bredning. Her når vi ikke langt med udtagning af lavbundjord alene.

Men inden vi kigger på udtagning alene med hensyn til kvælstofreduktion, skal vi tænke drikkevandsbeskyttelse og naturhensyn med ind. Hvis ikke risikerer vi, at vi skal udpege grundvandsparker bagefter – som vil kræve mange hundrede hektar beskyttet areal yderligere.

DN mener, vi ikke kan være bekendt at efterlade hverken en død fjord eller ubrugbart drikkevand til vores børn og børnebørn og efterlade dem med en oprydning, som bliver sværere og sværere.

Vi skal gribe den chance, som ligger i arealomlægningen, for at få mere natur på Mors i forbindelse med vores fantastiske landskab. Mors bliver et bedre sted at leve. Det skal vi arbejde for. Det skal vi gøre sammen.

Redaktionel bemærkning:

KunMors har faktatjekket de centrale oplysninger i dette læserbrev. De fleste af forfatterens faktaoplysninger kan bekræftes ud fra officielle kilder, herunder aftalen om *Den Grønne Trepert* fra 2024, Miljøstyrelsens data om kvælstofudledning og GEUS' målinger af pesticidrester i drikkevandsboringer på Mors.

To udsagn kræver præcisering:

- Den lokale trepart arbejder efter konsensus, men beslutninger kan ledsages af mindretalsudtalelser, hvis deltagerne ikke kan blive enige. Med andre ord: Gruppen prøver først at blive enige, hvis det ikke lykkes, kan mindretallet få deres synspunkt dokumenteret og sendt videre til den politiske behandling i kommunerne.
- Påstanden om, at Morsø og Thisted er de eneste Limfjordskommuner, der ikke vil leve op til aftalen, kan ikke dokumenteres entydigt på nuværende tidspunkt. Derudover bør udsagnet om "højeste svinetæthed i Europa" læses som en vurdering – dokumentation findes for, at Mors hører til de mest svinetætte kommuner i Danmark, men ikke for en europæisk sammenligning.

Nyheder